Minnesota Department of Education

Qormaata State Guutummaatti Kennamuuf Maatii fi Bakka Bu'oonni Maatii Yaada Ittin Geggeeffaman

Galmeen *(documentii)* kun odeeffannoo nama gargaaran tokko-tokko maatiin fi bakka bu'oonni maatii akka isaan ijoollee isaanii, mana barnootaa isaanii fi hawaasa isaaniif murtoo qajeelaa ta'e godhaniif kan gargaaru dha.

Qormaati State Guutummaatti Kennamu Maaliif?

Minnesota'an sirnni barumsaa isaa fi dandeettiin ogeessonni isaa hojii barnootaa irratti bobba'an qaban gatii qabeessa ta'uu isaani amana. Ogeessota barnootaa Minnesota sadarqaa barnootaa qophee jabaa kan barattoota Minnesota, College fi jireenyaaf qopheessuu uuman.

Qormaati State guutummaatti geggeeffamu barumsi Minnesota keessatti kennamu hunfdi akka qophee barnootaatti, (curriculum) ta'uu isaa kan *State ittiin* safaru yks madaalu fi barsiisi manneen barnootaa hunda keessatti kennaman sirriitti ta'uu isaaniitii fi barattoonni hundinuu carraa walqixxee fi wal fakkaatu argachuu isanii mirqaneessa. Ba'iin (iji) Qorannaa State Guutummaa meeshaa safaraa, kan State'n barattoonni yks ijoolleen kenya hundi barnoota jireenyaaf isaan barbaachisu, hojiidhaaf hojjettoota barumsa fi ogummaan jaboo, lammiwwan jaboo fi hubatoo kan qopheessu

Sadarqaa Barnootaa fi Qorannaa

Sadarqaan Barumsaa Maal'inni?

Sadarqaan Barumsaa Minnesota, barattoota K–12 (Kindergarten hamma kutta 12tti) guutummaa *State* keessa jiran dandeettii qabaachuu isaan irraa eegamuu dha. Sadarqaan Barnootaa Minnesota barattoonni Minnesota yeroo kutaa keessa turan raawwatanitti barumsa barataa turan hammam akka qabatan fi hubatan kan agarsiisu yks mullisuu dha. Naannooon Mana Barnootaa State akka barattoonni itti sadarqaa kaa'amee guutu yks quufsuu danda'aan *curriculumii* barnootaa qopheessuu dhaan murteessu.

Walitti Dhufinni Qorannaa State Guutummaa fi Sadarqaa Barumsaa Gidduu Jiru?

Qorannaan Guutummaa, herregaan, dubbisuu fi science'n akka barattoonni, mannii barnootaa isaanii fi naannoon mana barnootaa Sadarqaa Barnootaa kaa'aman guutuu yks quufsuu isaanii ittin madaalu. Qorannaan Static Guutummaa barattoonni waan guyyaa guyyaan baratan hammam gaaritti akka galeef yks qabaatan waan ittin madaalan yks safaran keessaa tokko. Akkasumas manni barnootaa fi naannoon mana barnootaa curriculumii isaanii sadarqaa kaa'ameen walfudhachiisani geggeefatanii dha.

Qorannoo Waan-Hundaa kan Minnesota (MCA) fi Qormaata Minnesota Dandeettii (qarooma) Barumsaa (MTAS)

- Sadarqaa Barnootaa Minnesota Irratti kan Hundaa'ee
- Mana Barumsaa Ol'aanaa, kutaa 3-8 dubbisuu fi herregaan kutaa 5 fi 8 science dabalatee wagaa waggaan kan kennamu
- Barattooti harki caalaan Qorannoo Waan-Hundaa kan Minnesota hinfudhatu
- Barattoonni warri dadhabbina yks hir'ina hubannaa barumsa qabaachuun isaanii beekame fudhachuu yoo hinbarbaanne dhiisuu dandau

ACCESS fi ACCESS Garabiraa Warra Ingliffaa Barataniif

- WIDA jedhamee kan beekamu Sadarqaa Afaan Ingliffaa Guddisuu irratti kan hundaa'ee
- Warra Ingliffaa baratan kutaa K–12 dubbisuu, caafuu, dhaga'uu fi dubbachuun wagga waggaan kan kennamu
- Warri Ingliffaa baratan harki caalaan ACCESS, ELLs fi kan jedhamu fudhatu
- ACCESS, ELLs fi gara biraa barattoonni warri dadhabbina yks hir'ina hubannaa barumsa qabaachuun isaanii beekame fudhachuu yoo hinbarbaanne dhiisuu dandau

Qormaata Guutummaa State Irratti Yeroo Hammamiitu Darba?

Qorannaan Guutummaa State waggaatti ala tokko kennama; barattoonni harki caalaan qormaaticha *online* fudhatu. Walumaa galatti Qorannaa Guutummaa state fudhachuu irratti waggaa keessatti yeroon darbu, yeroo barumsa kennuu irratti darbu keessaa harka tokkoo gadi. Qorannichi yeroo murtaa'e hinqabu, barattoonni yeroo hamma barbaadan fudhatanii irratti hojjechuu danda'u.

Yoom Barattoonni Qorannaa Kana Kan Fudhatan?

Manneen barnootaa yeroo State murteesse keessatti yeroo mataa isanii kaa'an qabu. Odeeffannoo argachuuf mana barumsaa mucaa keessani quunnamaa.

- Yeroon qormaataa MCA fi MTAS Bitootessa keessa jalqabee Caamsaa keessa raawwata.
- Qormaati ACCESS fi Alternate ACCESS, ELLs fi dhuma ji'a Amajjii'tti jalqabee dhuma Bitootessa'aatti raawata.

Qorannoon Kun Maaliif Hojjetu (Bu'aa Qabu)?

Minnesota'n waan barattoonni baratan gaarii godhee madaaluuf yks hubachuuf qormaatii cal jedhee gaafii fi deebi kennaman keessaa fo'achuu duwwaa akka hintaane amana.

- Deebii deebisuuf barattoonni gaaffii sanaaf deebii caafuu, bifa yks fakkaatti deebii sanaaf ta'u gototanii iddoo ta'uuf kaa'uu yks *graph* fi odeeffannoo gegeddaranii iddoo ta'uuf kaa'uu.
- Qormaati dubbisuu fi herregaa MCA walfudhatu; kunis jechuun deebiin barattoonni gaafii tokkoof kennan deebii gaafii itti aanuuf kennan murteessa.
- Gaaffiin science MCA yaalii adda addaa *(simulations*), kunis barrattoonni gaaffii tokko deebisuu fuula dura yaalii (*experiment)* gochuutu irraa eegama.

Wanti kun hundi kan barbaachisaniif barattoonni waa'ee barumsa isaan ii cimsanii akka itti yaadaniif, college yeroo galan fi booddee jireenya isaaniitiif fiixaan akka ba'uu danda'aan carraa kennaaf.

Sababiin isaas qormaata keessatti kan dhi'aatan gaaffiin hamma danda'ame sadarqaaf akkaataa qophii gaarii kutaa barumsaa baayyee garii jedhamu keessatti kennamu, barumsaa fi hubanna kan a fakaatu kan qabu fakaate kan dhi'aatu ta'uu isaati.

Ba'ii Barataa (Barattuu) Kootii Yooman Argadha?

Bona hundumaa barattoonni adduma addaan Gabaasi Barattootaa Waajjira Naannoo Mana Barnoota hundatti ergamu; maatiin Walga'ii Arfaasaa fuula dura *(fall conferences*) argachuu qabu. Gabaasi kun guddina ijoollee keessani maal irra akka ga'aan (jiran) kan agarsiisu akkasumas barumsa isaanii gara fuula duraa irratti gargaarsa attamii akka barbaachisu agarsiisa.

Keessatti Qooda Fudhachuun Maaliif Barbaachisaa Ta'e?

Qorannaan Guutummaa State barumsa barataa (tuu) keessanii karaa ittiin madaalamu yks baramu keessaa tokko, garuu barumsi mana barumsaa barataa keessaniitti kennamu hammam sadarqaa state kaa'e wajjin deemaa akka jiru baruu dhaaf keessatti qooda fudhachuun barataa keessanii murteessaa dha.

- Ogeessoti barumsaa fi warri murtoo godhan odeeffannoo qorannaa kana irraa argatan irratti hunda'aanii gargaarsaa keennamuun irra jiru murteessu.
- Maatiin fi hawaasi odeeffannoo kana irratti hunda'aanii eessa akka jiraatan fi ijoollee isaanii mana barumsaa kamitti akka galmeessan murteessu.

Yoo barattoota 100 keessaa 95% gadi qorannaa kana irratti qooda fudhatan itti gaafatami mana barumsaa sana gadi bu'a, gaarii hinta'u.

Walitti dhufeenyi sadarqaa kaa'amee walitti hidhatee jiru, jechuun, (barsiisi qormaata wajjin) barsiisi guyyaa guyyaan akka sadarqaa kaa'ame sanatti xiyyeeffatee akka jiru

Maaltu Ta'a Yoon Mucaan (Barataan, Barattuun) Koo Keessatti Akka Qooda Hinfudhanne Jedhe?

Serri Minnesota yoo maatiin yks bakka bu'oonni maatii barattoonni isaanii qorannaa Guutummaa State keessatti kennamu akka keessatti qooda hinfudhanne yoo jedhan MDE unka maxxanseefii maatiin/bakka bu'ooti maatii akka guutan godha. Unka (form) kun guutuudhaaf MDE website irraa karaa itti hidhaa kanaa gaditti kenname irratti argama. Waajjirri Naannoo Mana Barumsaa keessani odeeffannoo dabalaa barbaadu yks gaafachuun hinmala.

Odeeffannoo Dabalataa Eessaan Argadha?

Odeeffannoo dabalataa yks caalaatti yoo barbaadan Guutummaa State qormaata barattootaa irratti; barattootaa fi maatii dhaaf Qormaata guutummaa State'tii fuula websitii MDE irratti argachuu dandeessu (education.state.mn.us > Students and Families > Statewide Testing).